

пептръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 36.

Luni, 2. Septembrie

1846.

TIPURI DE CALATORIA.

(Брмаре.)

Тимишоаръ, 13. Авг. 1845. Ын еврей п'аъ потът аштепта къ маі mare dorințe а ажънде дн пѣтънтъл фъгъдъндеі, де кѣт ам dorit еъ а vedé о датъ Тимишоара. Че къдеді аміче! аъ нѣ фіѣ-каре дпститѣт (пѣвлік сеаъ приват) are de скоп de а дпайнта вѣтеле ші комодитѣдїле четѣдепїлор? дар че веі зїче деакъдї воїз спїзне къ еъ, порпїнд къ карѣ „соціетѣдї“ кон-фѣптѣте пїптрѣ къльторїа їзте дїн Пещеа пѣлѣ дн Тимишоара,“ ла стадїа Б. ам фост сіміт, къ чеїалалдї содї къ карї тѣ афлат, а дптѣрзїа маі тѣлт de треї оаре, дїн кавсѣ къ кърѣшѣл, не фїїнд пѣтїт de dd. Пропріетарї нѣ воаа а не дѣче маі дпколо, ші нїчї нѣ пе-ар фї дѣс de нѣ ї-ам фї фѣкѣт дестѣл претїндепї дїн пѣнга поастрѣ, ла а доа стадїѣ ера сѣ пѣдїм асемїне, ші пѣмаї дѣпѣ тѣлтѣ рѣ-гаре се дпдѣплекѣ кърѣшѣл а не дѣче маі дпколо, — кондѣкторѣл аша ера de провѣзѣт къ тоате челе de лїпсѣ, кът ла вре о дптѣмпларе не аштептатѣ ар фї тревѣїт сеаъ сѣ рѣтѣплет пре жос, сеаъ сѣ не вѣгѣт тѣва дн пѣлорѣ пїптрѣ де-реѣереа лѣкѣрлѣї стрѣл, — че дї-се паре

оаре ачеастѣ соціетате дпкъ дпїптеазѣ вѣшрїнделе ші комодитѣдїле четѣдепїлор? С'ар къвїні ка сѣ се маі ласе оаменїї de тѣдестрїа: „de а тѣнде ші а тѣлѣ оїле фѣрѣ de а ле паште ші а ле грїжі!“... Кѣ тоате ачесте-а еъ ам ажѣнс ла локѣл dorințeї теле, de знде поате къ тѣ аштептїї маі тѣлт, деакѣт-шї стѣ дн пѣтере а-дї дппѣртѣшї, крѣд тотѣшї къ веї лѣа дн пѣтме de вїае шї de нѣ-дї воїз фаче дестѣл аштептѣрїї дптрѣ тоате; дечї, трежнд дппѣртѣшїреа фелїзрїтелор дїскѣрѣрї, карї ле-ам авѣт дп къльторїѣ, дпсемпа-реа стѣдїлор, карї се пот vedé дн кълїп-дарїѣ, тѣ воїз къпрїнде къ дппѣртѣшїреа алтор обжете, карї сперегѣ (пѣдѣжѣвск) къ дпайнтеа та дпкъ вор авѣ mare дп-терес. Прївїреа сеаъ къѣетареа ла зп об-жет не авѣче а мїнте de тоате къте пої оарекънд ле-ам къпоскът дп легѣтѣрѣ къ дѣпсѣл. Деакѣ прївѣск ла четатеа лѣї Хѣнїадї, мї адѣк а мїнте de ачел тѣптѣ-торїѣ ал патрїей, de фантеле лѣї челе еро-їче, de зельл лѣї чел фервїпте кътрѣ па-трїѣ, de мївѣпателе лѣї трїѣтѣе, пїптрѣ карї шї знеле дїн пѣчѣнїле, de карї ел нѣ с'аъ дїпѣт, дпкъ се стрѣдѣск, а адеверї къ аъ пѣрчес дїн сіпѣл лор. Тимишоара мї авѣче а мїнте вѣрѣсрїле челе de сѣпѣе,

карі аѣ рошіт апа Тимішоара нѣмігь. Къте съкріоиде сѣндероасе нѣ с'аѣ фѣкѣт дѣтр'ачест дѣнѣт фѣріосѣлѣ пѣгѣн! Че ѣрмаре трѣстѣ продѣсе зѣ фѣлѣтіон, кѣм сімѣл де лібертате-ші рѣсѣзна апѣсарѣа ші дѣтрѣнкареа. Аічі воі Заполіа а-ші къштїга тѣрїре прїп о фапѣт крѣдѣчѣнѣ ші дѣфїорѣтоарїѣ, че тотѣші п'аѣ фост дѣстѣлѣ рѣсплатѣ пїнѣтрѣ сѣпа че с'аѣ дѣлѣштплат, чї акторѣл ші жѣделе се зпеште дѣтр'о персоанѣ ші-ші рѣсѣзнѣ дѣпѣт плак, сілінд дѣкѣ ші пре пѣвѣтѣ-раді пѣвіноваці а-ші пѣлѣнде шїшеаоа соарте маї треї веакѣрї! — Дѣсѣ сѣ дѣ-четеѣзѣ кѣ ікоанеле трекуѣлѣтї, карї сѣнт пѣвѣтѣрате, ші сѣ-мі арѣнн окїі ла трѣ-срїле пресїптелѣтї. —

Дїн Тимішоара венїѣ еастѣзі нѣмаї четатеа лѣі Хѣніадї маї стѣ. Тимішоарѣї челеї поате, прѣкѣт шї фортѣредеї і-аѣ даѣ есістїнда контеле Франдіск Мерсу дїн дѣмѣндареа лѣі Карол ал блѣа, дѣпѣт че дѣчеле Еѣнеміѣ дѣн 1716 аѣ ліберат'о де сѣв домпнїа тѣркѣлѣтї. Еастѣзі тимішоара стѣ дїн треї пѣрѣці, дїн дѣса четате, апої дїн сѣвѣрїеле Іосїѣ шї Фѣвріка, карѣ-ші іа нѣтеле дѣла кѣлѣтра де пѣтѣсе де нѣмітѣл конте Мерсу дѣтрѣ-дѣсѣ. — Дѣн ачест сѣвѣрїѣ се афлѣ шї весерїка ромѣнеаскѣ зпїтѣ шї лѣкзїнда парохѣлѣтї, знде аѣ шѣзѣт одатѣ кѣлѣгѣрїї дїн Блажѣ, фѣрестрїле дѣн пѣрете доведѣск знде аѣ фост рѣфѣнѣторїѣл. Четатеа о дѣ-кѣнѣцѣрѣ треї рѣндѣрї де тѣрї, е зпа дїн-тре фортѣределе челе маї дѣсѣпнате але дѣнперїѣлѣтї австрїак. Четатеа о дѣфрѣт-сѣдеазѣ платѣе ларѣці, шї касе де о тѣ-рїне асѣміне.

Дарѣ-ші веї зїче амїче! пїнѣтрѣ че-дї

дїнѣ ініма дѣтр'атѣта аштепѣтаре, пїнѣтрѣ кѣ тѣ, штїѣ, дорештї че-ва дѣспре ромѣнїї де аїчі шї дѣспре соартеа лор, штїѣ кѣ ініма дѣн пѣнтѣл тѣѣ чѣл фѣрвїнте вате нѣмаї пїнѣтрѣ вїпеле ачелора, штїѣ кѣ об-жетѣл, спре карѣ се кончінтреазѣ тоате дорїнделе шї тоатѣ амоареа та, е пѣчѣнеа ромѣнѣ шї лімба еї. О амїче! дѣн рѣн-дѣрїле ачестеа нѣ-сѣ дѣн старе а сѣфла че-мі пѣтрѣнде рѣрѣнкії, че-мі кѣрѣде прїп вїне, шї че-мі дѣвѣпѣеазѣ пѣнтѣл; кѣчї нѣ-мі е ашѣ дѣспрїнсѣ пѣана, ка сѣ-мі поатѣ арѣта дїн лѣзпѣтрѣл прѣкѣт е, ка сѣ-дї пот дѣфѣдїша че ам вѣзѣт прѣ-кѣт се каде; нѣ веї афла дарѣ дѣплїнїре дѣн епїстолѣ-мї, дѣсѣ адѣ-дї а мїнте де стареа воастрѣ

Де кѣте орї воеск а-дї скрїе чеѣа дѣспре ромѣнїї, тот деа зпа шѣ кѣпрїнде че-ва осевїт, рѣстїреа ачестѣї нѣме мї тѣреште дорїреа: „де амїѣ фї дѣнѣстрат кѣ зп фѣлѣцѣр шї кѣ зп трѣспѣт, кѣ ачѣла сѣ дѣштепѣт ініміле, сарѣ кѣ ачѣста сѣ нїмічѣск тот, че-мі къшѣнѣ дѣрѣре.“ Дѣн-прѣцѣрѣрїле нѣ шѣ ажѣтѣ ка сѣ вѣз кѣ окїї че дорѣск, пїнѣтрѣ ачѣеа-сѣ сіліт а тѣ дѣнрѣпта нѣмаї дѣнѣ спѣрѣреа зпор пер-соане вреднїче де тоатѣ крѣдїнда. Ромѣ-нѣл пѣшеште, амїче!, кѣ пашї цїганѣції спре перїре, фѣрѣ ка ачѣаста сѣ мїшѣе пре чеї че сѣнт дѣторї а фї кѣ лѣаре а мїнте дѣн прївїреа соартеї лѣї. Спѣрѣкѣтѣ іѣвїре де вїнарѣ дѣн пѣфѣрїчеште дѣн прї-вїнда економїкѣ, фаптеле, челе зрмате дїн ведїѣ, л' адѣк ла о дѣнжосїме моралѣ, потѣреа лѣї чеа трѣнеаскѣ се стоарче, сарѣ чеа сѣфлѣтеаскѣ се пѣдѣшеште, пѣ-зѣск ла оспѣтѣрїѣ (кѣрѣштѣ) ка шї пѣш-теле ла мїере; дѣсѣ дѣпѣт пѣдїа се веде

пещи“ ачестеа і-сѣ пропріетѣділе; че веі зиче деакѣді воіѣ спѣне къ дѣпѣ пѣміта грѣматікѣ конжѣгареа І аре дѣоініт. дѣ „а,“ „аре,“ саѣ „ере,“ „іа,“ ші „ере“ — а ІІ. дѣ „і,“ „іре,“ „л,“ ші „лре,“ — а ІІІ. дѣ „е“ ші „ере“ — а ІV. дѣ „еа“ ші „ере“. — Еѣ пѣ пот пресѣпѣне де спре зпѣл ка ачела къ ар фі ромѣн пѣскѣт, къ вреде-тѣ вадѣа Бѣкѣр жѣделе дѣн сатѣл меѣ пѣ зиче дѣ дѣоініт. „а скрі“ чі „а скріе“ ші пѣ „скрім“ чі „скріем“ поате пѣмітѣл аѣтор аѣ лѣкѣт дѣнтре еврей, де-і плаче ашѣ таре а ворѣі дѣн гѣт; дѣсѣ деспре ачестеа маі тѣлте дѣоінінда де фадѣ пріп граіѣ. — Еарѣ че е маі де доріт дѣкѣт, сѣ авем преоді кемаді спре ачѣастѣ старе сѣпѣтѣ, ші лѣмінаді кѣ разеле кѣлтѣреі, дѣсѣ апоі сѣ фіѣ ші провѣзѣді дѣ стареа са чеа дѣн аѣарѣ; кѣчі кѣ соартеа ачѣестора стѣ дѣ легѣтѣрѣ ші соартеа попорѣлѣі, ачѣаста е ашѣ, апоі Дѣмнезеѣле! пѣ штіѣ оаре маі есте вре о пѣчѣне а кѣреі преодіте сѣ аіѣѣ о ашѣ мішеа соарте ка преодітеа чеа ромѣнеаскѣ, мішеа дѣ пресіпте, мішеа дѣ віпиторіѣ, де оарѣ че спре дѣмнезѣтѣдіреа соартеі еі пічі о мішкарѣ пѣ се фаче! есѣмплеле челор маі марі траг пре чеі маі мічі, сеаѣ прекѣт е зіса челор веі: „verba movent, exempla trahunt“ — Мѣлді дѣнтрѣаі пострі пѣ вагѣ самѣ ла ачѣаста, ші ашѣ се дѣтѣмплѣ ка чел маі сѣпѣт фок сѣ се потолеаскѣ фѣрѣ де а продѣче чеѣа; тѣ тѣ дѣнделеці че вреѣѣ. — Дѣн кѣлтѣторіѣ-мі де тѣлте орі тѣрѣѣеа сѣ тѣ тѣрѣѣр де ачѣа фантѣ кѣ ачѣеа карі се кѣпрінд кѣ крѣштереа тіперілор ромѣні, сеаѣ дѣ алтѣ прівіндѣ сѣпѣт дѣ легѣтѣрѣ кѣ попорѣл ромѣн, се вѣд а деспрецѣі лімѣа

ромѣнеаскѣ, карѣ деспрецѣіре — дѣпѣ есѣмплѣл ачѣестор несокотіці, карі пѣ кѣцетѣ пѣміка ла кѣмарѣші се паште апоі ші дѣ чѣле маі пѣвіновате пѣпѣтѣрі, кѣрора маі пре зрѣтѣ ле каде кѣ грѣѣ ші адѣчереа а міпте де пѣмеле „ромѣн.“ Дѣсѣ лѣтеа ва рѣтѣлѣ тот де зпа лѣте, ші дѣ трѣнса се вор аѣла тот де зпа де ачѣе-а, карі пѣмаі ашѣ ар асѣлѣта де кѣпоштіндѣ-ші, деакѣ ачѣаста дѣмнезѣндѣі ле-ар кѣѣса че-ѣа рапѣ фісічѣаскѣ. Че сѣ не пѣсе де алдіі, пѣмаі поѣ сѣне меарѣѣ віне? ашѣ фратѣ! Фіѣ-карѣ ом аре дѣ ініма са зп ідол, кѣрѣіа і се дѣкіпѣ; — пѣмаі сѣ фѣреаскѣ Дѣмнезеѣ пре ромѣн де оамені ка ачѣе-а ал кѣрор дѣнтѣрес е че-ѣа де жос. — Дѣн О. М. дѣн конвіпѣтѣл че се зиче а фі ромѣнеск, піпѣтрѣ кѣ фѣндаціа е піпѣтрѣ тіпері ромѣні дескілініт, ші аі кѣрор сѣперіорі дѣкѣ-сѣ ромѣні (!?), де лімѣа ромѣнеаскѣ пѣчі ворѣѣ пѣ е, дѣнса е трѣмісѣ дѣ есіліѣ акѣт де тѣлѣт дѣпѣ зп декрет ал зпор інімі пѣсіпѣдітоаріе, е трѣмісѣ серімана, фѣрѣ де а фі пѣкѣтѣтѣ че-ѣа! А зпѣл самѣ Домніі ачѣшті-а аѣ пѣдіт вре о пѣпорочіре, ка ші дѣвѣдатѣл ачѣла карѣ дѣмнезѣнд дѣнтрѣо вібіліотѣкѣ авѣ пѣпорочіреа де а-і кѣдѣ о карѣ марѣ дѣ моалеле капѣлѣі, дѣн карѣ кѣѣсѣ ші зігѣ лімѣа грѣчѣаскѣ ашѣ, кѣт тѣрѣві сѣ о дѣведе де поѣ. — Кѣ інімѣ пѣмаі кѣ мерѣе віне, кѣ інімѣ ші еперѣціѣ, кѣ пѣ сѣпѣтем департе...? macte virtute! — прівінд ші ла алтеле оаре пѣ-і ачѣаста крѣштере?

(Ва зрѣма.)

Кореспондінцъ пентрѣ кълтѣра къ лѣгѣрілор.

III.

„Треї пѣмѣрї де віетѣдї сѣнт ѡл лѣтеа ачеастѣ таре, сeditoare, мішкѣтоаре шї кѣвѣнтѣтоаре; фїеце каре пѣм се деосевеце зпѣл де алтѣл, прїп градѣрї де сѣвѣршїре! Челе сѣдїтоаре прекѣм копачїї шї тоате ерѣврїле, аѣ ѡл сїне віетате хрѣнітоаре шї крескѣтоаре; деосевїндѣсе де піетре шї де алте металѣрї, каре пічі скад пічі креск фїреце дела сїне. Іар челе мішкѣтоаре, прекѣм довітоачеле шї тот фелїл де віетате тѣрѣтоаре, сѣврѣтоаре шї змѣлѣтоаре, ѡптрек ѡл градѣрї де сѣвѣршїре пре челе сѣдїтоаре; кѣчі ачелеа пѣмаї віеазѣ, ѡар ачестеа шї віеазѣ шї се мішкѣ. П' ашѣндѡб ѡл сѣ ачесте віетѣдї ле ковѣршеце омѣл віетатеа чеа кѣвѣнтѣтоаре*); фїїндкѣ ел пѣ пѣмаї віеазѣ шї се мішкѣ, чї шї есте де а пѣрѣреа фїїтор, дѣспре фїреа сѣфлетѣлї сѣз чеа не шѣрїтоаре, пѣ ѡл сѣ шї дѣспре патѣра трѣпѣлї. Дѣшпезеїаска ачеастѣ зічере: „сѣ фачем ом дѣспре кїпѣл пострѣ шї дѣспре асѣменаре,“ пѣ се поате ѡа кѣ адеврѣт ла алкѣтѣреа трѣпѣлї, чї ла фїреа сѣфлетѣлї. Омѣл ѡл сѣ, шї дѣспре алкѣтѣреа трѣпѣлї сѣз, ѣ чеа маї їскѣсїтѣ зідїре, дѣкѣт тоате фѣптѣрїле; фїїнд фѣптѣрѣ а ѡл сѣ шї маї пілор лѣї Dzeѣ, пре кареа ѡл сѣ шї ел зідїторїѣл а тоате, о аѣ ѡптревїндат ѡл їкономїка са ѡптрѣпаре. — Нѣ поате ѡл адеврѣт піменї тѣгѣлї, кѣ сѣнт зпеле

din viेतѣдї кѣ фїреаскѣ їскѣсїндѣ, маї пре сѣс де кѣт омѣл ѡл патѣра са: ѡар' де шї ел фїреце пѣ ѣ їскѣсїт, фїїнд ѡл сѣ кѣ деorganїсѣл віетате кѣвѣнтѣтоаре, де мїнте шї де шїїндѣ прїїмїтоаре, ковѣршеце пре тоате ачелеа фїрецї їскѣсїнде, прїп ѡл вѣдѣтѣрѣ шї ѡл делетнїчїре. Нѣ се пѣце омѣл кѣ шїїнда ка пайженѣл сѣ ѡпплетеаскѣ пѣозѣрї шї тѣрежї; ѡл вѣдѣнд ѡл сѣ шї ѡл делетнїчїндѣсе, ковѣршеце пре фїреаска ачеастѣ шїїндѣ: вѣпѣнд пѣцїї дїп фѣндѣл тѣрїї, пѣсерїме дїп вѣздѣх, хеарѣле дїп пѣстїетѣдї шї алкѣтѣнд десетѣрї атѣт де сѣндїрї, ѡл кѣт ла чеї фѣрѣ шїїнда ачестеа, ѣ кѣ грѣѣ а крѣде, кѣ сѣнт лѣкрате де маїні оменѣцї. Нѣ се пѣце фїреце кѣптѣнд кѣ вѣпѣ армонїе ка прївегѣтоареа; ѡл вѣдѣтѣра ѡл сѣ шї ѡл делетнїчїреа, їаѣ пѣтѣт ажѣта сѣ шї канопеаскѣ ѡл пѣлѣдареа шї погорѣреа гѣтлѣжѣлї сѣз, маї менѣшѣгос де кѣт тоате віне кѣптѣтоареле пѣсерї. Омѣл поате фї шї зѣграфѣ вѣп, геометѣрѣ вѣп, астронот вѣп, фїсїк вѣп; пре тоате кѣ ѡл вѣрѣтѣра ле пѣтрѣнде, тоате ле прїчѣпе, тоате ле ѡл вѣдѣ; прїп ачестеа се ѡл пѣлѣдѣ шї ла сѣвѣлѣ Dzeѣлї чѣлїї преа ѡл пѣлѣт; прївеце аколо гѣндїторїѣ, Серафїмїї, Херѣвїмїї, Архангѣлїї шї Ангѣлїї; шїїе ѡл кѣ а ѡа кѣвѣнт шї пентрѣ челе не кѣпрїнсе де мїнтеа омѣлї: пѣмїндѣле таїне, дескоперїрї шї мїнѣлї дѣшпезеїцї. ѡар пре кѣт ѡл вѣдѣтѣра ѡл алѣдѣ шї прослѣвѣце пре ом, кѣ атѣт не ѡл вѣтѣра ѡл жосеце шїл пімїкѣце, маї мѣлѣт де кѣт не некѣвѣнтѣореле віетѣдї. Омѣл фїїнд ѡл зѣстрат де Dzeѣ кѣ талант де віетате кѣвѣнтѣтоаре, де мїнте шї де шїїндѣ прїїмїтоаре, шї не ѡл делетнїчїп-

*) Іарѣ пої віет шї не мішкѣм шї сѣптем: Грїгорїе теологѣл.

dăce дн днвѣдѣтъра а нѣчѣ зп фел де
щѣндѣ саѣ меццешѣт, нѣ се поате сокотѣ
вредник де алтѣ нѣмѣре, де кѣт де слѣгѣ
вѣклеанѣ шѣ лѣнешѣ; нѣчѣ де алтѣ рѣ-
сплѣтѣре, декѣт де а се арѣка дн днѣ-
перекѣл чел маѣ дѣн. афарѣ, зндѣ ѣ вечнѣка
плѣндѣре шѣ скрѣшкарѣа дѣндѣлор: аст-
фел де от шѣ дн лѣтѣа ачѣаста, нѣ поате
слѣдѣ де алт, де кѣт де о зѣдарнѣкѣ грѣстатѣ
а пѣтѣлѣтѣлѣ, маѣ петревнѣкѣ шѣ де кѣт
днѣшнѣ стѣлѣчелѣ де пѣатрѣ; ла зпѣл ка
ачѣаста, кѣвѣнтарѣа нѣтѣ слѣдѣнѣ де алт,
де кѣт де а фѣ чершѣторѣш де пѣлѣе, прѣн
карѣа шѣ цѣне петревнѣка са вѣадѣ; ѣар де
с'ар лѣнѣсѣ де кѣвѣнтарѣе шѣ де дреапѣа
зѣвларѣ, днѣревѣндѣндѣшнѣ мѣнѣлѣ, дн
лок де пѣчоарѣ дѣаѣнтѣ, оарѣ п'ар фѣ чел
маѣ дефѣѣмат шѣ тѣкѣлос довѣток? Дѣн-
тр'ачѣаста поате днѣделѣе фѣенѣчѣне, кѣт
де невоѣе лѣкрѣ есте днвѣдѣтъра ла орѣ
шѣ карѣе от, шѣ дн вѣада ачѣаста шѣ дн
чѣеа че ва съ фѣе. Ъчѣгашнѣ де фѣѣ кѣ аде-
вѣрат се пот сокотѣ пѣрѣндѣѣ ачѣѣ че нѣ
се днѣрѣжѣскѣ, ада врезн фел де днвѣдѣ-
тѣрѣ ла фѣѣ лор; ва, днѣкѣ шѣ маѣ рѣѣ де
кѣт ачѣѣа, дѣпре кѣт адеверѣазѣ гѣра чѣа
де азр, зѣкѣнд: „кѣ ѡчѣгашнѣ де фѣѣ нѣмаѣ
трѣпѣл дѣспарт де сѣфлет, ѣар чѣѣ че нѣ
даѣ крѣщѣре вѣпѣ шѣ днвѣдѣтѣрѣ фѣѣлор
лор, шѣ пре трѣп дѣспарт де сѣфлет шѣ
пре сѣфлет де Дѣѣѣ. Ваѣ дар шѣ амар
вѣѣ пѣрѣндѣлор дн лѣтѣа ачѣаста! дар маѣ
ваѣ шѣ маѣ амар дн чѣеа че ва съ фѣе!...“

Пѣлѣ ачѣ сѣлѣт кѣвѣнтѣлѣ рѣнѣмѣтѣлѣѣ
мѣтроволат кѣ чѣтадѣѣлѣ че ам вѣзѣт, дѣн
кѣпрѣнѣл кѣтѣр лѣмѣнат се веде, кѣ дн-
вѣдѣтѣра вѣрѣндѣѣѣ фѣ шѣ есте стрѣлѣс
днѣпрезнатѣ кѣ днвѣдѣтѣра щѣндѣлор.
(Ва ѡрѣма.)

Liniamente de a le vecei aristocra-
tii francezești.

„Франца е патрѣа екалѣтѣдѣѣ!“ аша
азѣѣм стрѣгѣнд не тѣлѣдѣ лѣзѣдѣторѣ ентѣ-
сѣаѣѣ а тѣтѣлор лѣкрѣрѣлор дѣн ачѣл стат,
не ачѣѣ лѣзѣдѣторѣ, карѣѣ нѣ се погѣрѣѣ дѣн
салѣне днѣтре попор, нѣчѣ дѣскѣд ѣсторѣа;
кѣчѣ де ар фачѣ ачѣаста, ар зѣчѣ маѣ вѣне:
„Франца порѣѣ не дрѣтѣл де екалѣтатѣ;
са саѣ днѣѣ ва ажѣнѣе неанѣрат зп скѣп,
саѣ ва перѣ.“

140 аѣнѣ сокотѣдѣ днѣзѣрѣпѣт нѣ сѣлѣт
зп тѣмп аша векѣѣ. Дѣчѣ не ла днѣчѣнѣ-
тѣл веакѣлѣ ал 18лѣа арѣстокрѣаѣѣ Фран-
цѣѣ маѣ пѣрта дн капѣтелѣ лор атѣтѣ
трѣѣѣ шѣ дѣшѣртѣчѣѣ, кѣт днѣтр'о чѣрѣре
аѣдерѣвѣтѣ ла рѣѣнтѣл де атѣнѣѣ прѣтѣн-
сѣрѣ днѣтре алѣе тѣлѣе зпѣлѣ ка ачѣестѣн:
Дѣчѣѣ францѣзѣѣѣ сѣ аѣѣ прѣвѣлѣѣѣѣ де
а нѣ ешнѣ ла дѣел кѣ алѣѣ повѣлѣ де рѣнѣд
нѣчѣ атѣнѣѣ, данѣѣ повѣлѣ де ачѣѣа ѣар фѣ
вѣтѣт вѣне; тот асѣменѣа прѣвѣлѣѣѣѣ чѣ-
рѣрѣ дѣчѣѣ днѣкѣ шѣ пѣнтрѣ сѣрвѣторѣѣ лор
де касѣ, карѣѣ аѣеа а сѣѣерѣѣ маѣ вѣне орѣ
че фрѣкѣтѣрѣ де чѣотар, декѣт сѣ се зѣлѣ-
лѣаскѣ а се чѣрта кѣ сѣрвѣторѣѣ алѣтѣр
повѣлѣ де а дѣѣа орѣ а трѣѣа тѣлѣѣ. Маѣ дн-
коло ачѣѣ магнадѣ прѣтѣнсѣрѣ о рѣпоѣре
а зпѣѣ прѣвѣлѣѣѣѣ маѣ векѣѣ, дѣпѣ карѣе зп
duc et pair сѣ нѣ поѣтѣ фѣ трас ла жѣде-
катѣ пѣнтрѣ дѣторѣѣ де кѣтрѣ мецѣерѣѣ
шѣ пѣгѣдѣторѣѣ, чѣ стрѣлѣѣчѣтѣл магнаѣ карѣе
грѣтѣдѣѣа ла конѣтѣрѣѣ шѣ нѣ плѣтѣѣ нѣчѣ
одатѣ, ера сѣ фѣе рѣгат фѣрте фрѣтѣос
шѣ ачѣаста днѣкѣ фѣрте пар, ка сѣ се дн-
дѣре а плѣтѣ кѣ чѣеа че ера дѣторѣѣѣ (gar-
nement et c'est a Messieurs les ducs a
rendre justice a ces gens la, quand ils le
trouveront a propos). Апоѣ ѣарѣ, ка дѣн

пайтеа тръсереі вѣдѣ магнат съ дѣе ла
о парте орѣ каре вѣтъ тръсъръ, тѣкар де
с'ар дѣтълнѣ шѣ дѣ челе маі стрѣмте
вѣдѣ, unde съ вреі шѣ нѣ поудѣ еші нѣчѣ
дѣ сѣс нѣчѣ жос; шѣ іаръш, ва ла орѣ че
масъ саѣ оспѣдъ адвѣареа съ фѣе дѣдато-
ратъ prin тѣ фелѣс де леце а рѣдѣка пѣ-
харъ маі ѣлтеі пентрѣ съпѣтатеа магна-
цілор ш. а. — Докѣментѣл саѣ черереа
сѣс арѣтатъ о дѣпѣртѣшеде Шлоссер
дѣ исторѣа веакѣлѣ ал 18леа. Іатъ ла че
претенсіі невѣне саѣ рѣдѣколе алѣпекъ ѳме-
пѣі дѣ несѣса лор дешертѣчѣне. Дѣп
алте дѣрѣ ам вѣзѣт леці тѣрѣѳосе, кѣт:
40 ѳ. педѣансъ пентрѣ оторѣрѣа вѣзѣ іо-
вѣдѣі шѣ алт нѣмѣн; саѣ, неовѣлѣл нѣ пѣте
нѣне шѣртѣрѣе асѣпра повѣдѣлѣ ш. а., іар
дѣ Франда вѣзѣрѣт шѣ рѣдѣколе. Фѣреде
кѣ асѣзѣі дѣ прѣвѣнда ачѣаста ѣ кѣ тотѣл
алтнѣнтрелеа дѣ Франда; дѣсѣ тот нѣ ѣ
кѣт ар трѣвѣі сѣ фѣе, чѣ асѣпрѣлѣе аѣ
лок шѣ актѣа дѣтрѣ о тѣсѣрѣ респектѣве
дѣсѣл де маре. Чѣне нѣ крѣде ачѣаста,
чѣтѣаскѣ дѣтре алтеле картае Le peuple
de професорѣл шѣ исторѣкѣл Michelet (1846),
dѣп каре ва пѣтѣ жѣдека старѣа шѣ рапор-
тѣрѣле осевѣтелор класе. Нѣ есте аѣр тот
че стрѣлѣче. —

БѢНѢЛ КРЕЦІН.

Крецінѣ! оашенѣ чѣ авѣдѣ ѳрѣкѣ
Пентрѣ лѣтеа вѣгоаре!
Авѣдѣ сѣѳлет вѣп орѣ каре,
Кѣчѣ ѳѣкѣнд аѣче вѣне
Нѣ вѣ темѣдѣ де нѣмѣкѣ.
Лѣзѣдѣ нѣлѣ депа мѣне:
Еѣ де шѣ нѣ преа тѣ 'нкіп,
Дар сѣнт ѳоарте вѣп креціп.

Пентрѣ ѳанте не'пѣтѣате,
Пентрѣ інѣмѣ кѣратъ
Ла дѣховнѣк нѣ одагѣ
Ам сѣсѣ к'ашѣ авѣа плекаре
Сѣ ле ам нестрѣмѣтате.
Дар кѣлѣгѣрѣла ле арѣ?
Еѣ де шѣ не преа тѣ 'нкіп,
Дар, зѣѣ сѣнт преа вѣп креціп.

Бѣне нѣ ѳак; кѣчѣ даѣ рѣндѣл
Ла чѣі каре аѣ авѣре.
Еѣ, ла чѣла каре 'мѣ чере
Дѣпѣнд нѣмаі ворѣѣ вѣпѣ:
Тот д'азна дѣсѣ гѣндѣл
'Мѣ 'л нѣстрѣз пентрѣ о мѣпѣзѣнѣ;
Кѣчѣ де шѣ нѣ преа тѣ 'нкіп,
Дар зѣѣ сѣнт преа вѣп креціп.

Іѣвѣск сѣ сѣрѣт копѣле;
Сѣ гѣсѣт лѣкрѣл каре 'мѣ плаче
Шѣ сѣ кѣнт кѣнд н'ам че ѳачѣ
А 'шѣіладѣлор дрептате;
Дар дѣ вѣвлѣе сѣнт ѳѣле
Чѣ сѣпѣ к'асѣе нѣ с' пакате.
Аша! еѣ нѣ тѣ преа 'нкіп,
Дар ѣмѣ паре кѣ с' креціп.

Пѣнга 'шѣ есте ѳоарте мѣкѣ;
Дѣ еа сѣѳлетѣ мѣ нѣ дѣкапе,
Вѣ пѣзѣдѣі ка сѣ нѣ скапе
Дѣ еа, ѳрадѣ! вѣртѣтеа ноастрѣ,
Кѣчѣ дѣ раѣѣ кѣ маре ѳрѣкѣ
Вѣдѣі шѣдеа 'пѣпѣтеа ноастрѣ.
Кѣчѣ де шѣ нѣ преа тѣ 'нкіп,
Дар дѣ раѣѣ сѣнт вѣп креціп.

Де тѣ лѣзд, че вѣ пасѣ?
ѳанѳаронѣ сѣнт тѣлѣдѣі дѣ лѣте
Чѣ ка мѣне ѣшѣ даѣ нѣте.
Аша зѣк еѣ дѣдѣлѣнтѣл
Чѣ кѣ ѳрѣпѣтеа сѣпѣноасѣ
Ам сѣ мерѣ дѣ раѣѣ дѣ адрептѣл.
Еѣ де шѣ нѣ преа тѣ 'нкіп,
Дар сѣнт ѳоарте вѣп креціп. —

Г. Сѣн

Нѣтрѣдѣл оменеск

чел прииначиос стѣ дн кѣмпѣт, пѣ дн дѣ-
вѣвѣрѣ, кѣар дѣн контра идеимор че не стѣ-
пѣлеск. Ын доктор енглез дѣкредѣндеазѣ
кѣ: пѣинеа неаргѣ е тѣлт маѣ нѣтрѣдѣ
де кѣт чеа алѣвѣ. Ел а черкат кѣ пѣмаѣ
кѣ апѣ шѣ пѣине неаргѣ омѣл е тот сѣ-
пѣтос, пѣмаѣ кѣ пѣине алѣвѣ, фѣпѣ, слѣ-
вѣще пѣпѣ тоаре. Кѣ о тѣлѣде де
materie нѣтрѣчиоасѣ сѣ леапѣдѣ дѣн фѣпѣ
пѣпѣ се алѣвѣще, каре, не лѣпгѣ пѣнѣтрѣре
шѣ пѣсацѣ сѣ мѣстѣ шѣ маѣ грѣѣ. Vine
е о а шѣ неавѣдѣи аста, ка сѣ пѣ маѣ до-
реаскѣ пѣинеа челор дѣнавѣдѣдѣ, нѣчѣ аче-
щѣа сѣ се скѣрѣеаскѣ де пѣинеа ачелора.
Мѣжкарѣа неапѣратѣ вѣедѣи есте не зѣ
доѣ пѣндѣрѣ, шѣ о вѣтѣтѣрѣ ѣарна де доѣ
пѣндѣрѣ апѣ, ѣар вара 4—5 пѣндѣрѣ, кѣ
тотѣл, чел тѣлт, 8 пѣндѣрѣ не зѣ. Маѣ
тѣлт есте тот о дѣвѣвѣаре маѣ тѣлт вѣ-
тѣтѣтѣоаре сѣвѣтѣдѣи. Нѣтрѣдѣл мѣндѣи —
щѣинда — е маѣ дѣтѣрѣитоаре шѣ декѣт е-
лементеле шѣ матерѣиле вѣрте. Не тоате
дѣсѣ фокѣл ле фаче вѣне де тѣлкат, ле-
гѣтѣмор скѣмѣвѣ есенѣа, префаче шѣ не
вѣнѣпоасѣ дѣ пѣлѣкѣте ла гѣст. (Ыпѣв.)

Хѣртѣиле де стат.

Мѣстерѣи полѣтѣче сѣлт хѣртѣиле де стат;
о кѣмплѣтѣ пѣтере сѣлт хѣртѣиле де стат
пѣнтрѣ вѣакѣл пострѣ, о пѣтере не карѣа
стрѣвѣнѣи поцѣрѣи пѣаѣ кѣвоскѣт'о нѣчѣ де-
кѣт. Мерѣедѣ ла о версѣ дѣ врео кѣпѣ-
талѣ, пѣрѣвѣдѣ ла ачѣи пѣнѣдѣторѣи кѣ хѣртѣи
де стат, кѣт шѣаѣ пѣрдѣт тот сѣмѣдѣл пѣн-

трѣ нацѣоналитате шѣ констѣтѣдѣе, пѣнтрѣ
оменѣме шѣ лѣвертате, чѣ фѣрѣчѣреа лор е.
сте дѣн кѣрсѣл пѣдѣтѣрѣлор шѣ фѣекарѣе кѣ-
рѣер де пощѣ е пѣнтрѣ еѣ вѣн Месѣе; верса
е леагѣпѣл шѣ торѣнтѣл лор, лѣтѣеа а-
пѣне пѣнтрѣ еѣ пѣмаѣ дакѣ апѣн кѣрсѣрѣле.
Ычѣгѣсе шѣ се тѣчѣелезе мѣлѣоне де оменѣ;
еѣ рѣд ла ачѣеа, пѣмаѣ процѣнтеле лор сѣ
вѣе грасѣ. Склавѣи шѣаѣ вѣндѣт трѣпѣрѣле,
ѣар пѣнѣдѣторѣи кѣ хѣртѣи де стат дѣшѣи вѣнд
де атѣтѣе орѣ сѣфлетѣл.

Исторѣа хѣртѣилор де стат аша кѣт се
пѣктѣкѣ ачелеа дѣн зѣмеле пѣостре, авѣа е
де 160 апѣ. Ешѣтаѣ хѣртѣиле де стат дѣн
Франѣа маѣ тѣпѣи саѣ дѣн Англѣа, пѣ тѣлт
не пасѣ, дѣстѣл пѣмаѣ кѣ кѣпѣощѣереа про-
пѣшѣрѣи шѣ а дѣтѣмеѣерѣи хѣртѣилор де стат
трѣвѣе сѣ интересѣе астѣзѣи не тот евро-
пѣанѣл шѣ маѣ вѣртос не тодѣи ачѣеа, карѣи
пѣрѣнд а фѣи полѣтѣчѣи, пѣнтрѣ ка шѣ ачѣи сѣ
пѣотѣ вѣедѣ маѣ де парте де пас. Хѣртѣиле
де стат фѣкѣрѣ дѣн вѣакѣл пострѣ, ка сѣ
атѣрѣе фѣрѣчѣреа шѣ кѣар вѣаѣа мѣлѣонѣелор
дела пѣакѣл шѣ капѣрѣдѣл а доѣи трѣи про-
пѣрѣетарѣи де хѣртѣи саѣ полѣце аме статѣлѣи.
Де нѣ се ва ерта, ноѣ кѣ алт пѣрѣлеж вон
арѣкѣа о кѣтѣтѣтѣра шѣ маѣ лѣтѣрѣитоаре
асѣпра хѣртѣилор де стат. —

Сѣмѣнте де дѣндрѣнтат Ла Nr. 34 а
фѣеѣи трѣкѣрѣ кѣтѣва сѣмѣнтѣлѣ, дѣн карѣе не вѣне-
ле маѣ дѣсѣмѣпате ле дѣндрѣнтѣтѣм аша: Ла фачѣа
270 кол. де а дреапѣта по чѣтеще ноѣ, — еѣ, е;
ф. 272 деасѣт. пѣрѣнѣвѣдѣатѣл, зѣ пѣреадѣвѣдѣатѣл
alli, alii; тот аколо колѣона деадѣр. крѣст' апѣн (крѣ-
дѣн) зѣ крѣстанѣн (крѣдѣн), — пѣнѣдѣторашѣи? пѣ-
гѣдѣторашѣи (адѣкѣ сѣ се чѣтѣаскѣ фѣрѣ сѣмѣл
дѣндрѣвѣрѣи.)